

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

регламентацією. А отже, дані про конкретну особу слідчий отримує з різних джерел, зокрема тих, що мають як процесуальний, так і непроцесуальний характер. Такими даними є матеріали кримінального провадження, показання свідків, характеризуючі документи, інформація, отримана за результатами оперативно-розшукової діяльності [3, с. 65–66].

Підводячи підсумок, зазначимо, що розслідування випадків отримання неправомірної вигоди вимагає від працівників правоохоронних органів швидких та ефективних процесуальних дій. Серед першочергових слідчих(розшукових) дій необхідно виокремити допити різних категорій осіб. Адже орієнтуюча інформація для визначення певних напрямів розслідування надходить якраз під час допиту потерпілого та свідків.

Список використаних джерел:

1. Давиденко В. С. Обставини, що підлягають з'ясуванню, та особливості порушення кримінальних справ про привласнення, розтрату або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем / *Вісник прокуратури*. 2010. № 3 (105). С. 68-73.

2. Давиденко В. Тактика викриття неправдивих показань при розслідуванні економічних злочинів, *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2019. №1. С 45-57.

3. Коновалова В. Е. Допрос: тактика и психология / Харьков: Консум, 1999. 266 с.

4. Татаров О. Ю. Актуальні питання досудового розслідування одержання неправомірної вигоди службовою особою / Татаров О. Ю., Чернявський С. С. // *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. № 3. 2014. С 27-40

Чучко Сергій Віталійович,
ад'юнкт кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ШАХРАЙСТВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ КУПЛЕЮ-ПРОДАЖЕМ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ

У зв'язку з науково-технічним прогресом і розвитком інформаційних технологій, останні десятиліття відбувається стрімке зростання угод через Інтернет. Для більшості населення така форма «віртуальної» торгівлі стала зручною і цілком задовольнила їхні потреби, істотно зекономила час. Проте, форми цивільних правовідносин поки не достатньо врегульовані,

що тягне за собою значну кількість порушень, в тому числі і в сфері торгівлі товарами і послугами, а велика їх кількість може містити склад злочину.

В ході вивчення матеріалів судово-слідчої практики по шахрайствам досліджуваної категорії, ми звернули увагу на існування певної закономірності в підготовчих діях шахраїв. Ці дії включали в себе: вибір товару, який буде пропонуватися для продажу і визначення його характеристик; створення портфолію; вибір доменного імені; реєстрація хостингу під сайт; створення веб-дизайну і необхідних інформаційних та тематичних сторінок; наповнення інтернет-магазину товарами, реклама продукції; обрання способу здійснення розрахунків і т.д.

При цьому, шахрайські дії відбувалися різними особистостями, наприклад, від імені підприємців, які пропонують товар; здійснюються від імені юридичної особи, яка оформила відповідні документи для здійснення підприємницької діяльності, дані про яку розміщені в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб; здійснюються від імені неіснуючого особи; здійснюються особою, яка мала наміри придбати товар.

Зараз в інформаційній мережі існує величезна кількість інтернет-магазинів, власники яких пропонують різні товари та послуги. Одні магазини працюють з оформленням документів, необхідних для офіційного функціонування таких суб'єктів підприємницької діяльності, інші - працюють з приховуванням деякої інформації про юридичну адресу, анкетних даних тощо. Тим часом, законодавчо вимоги до порядку створення таких магазинів мало визначені, що не заважає шахраям створювати інтернет-магазини, а потім їх ліквідувати. Це створює підґрунтя для існування магазинів в мережі Інтернет, що діють за принципом фірм-одноденок.

У той же час, як показав аналіз кримінальних проваджень і судових рішень, найбільш поширеними в мережі Інтернет є випадки обману з боку фіктивних фізичних осіб, що розміщують оголошення про продаж неіснуючих товарів і отримують за них передоплату.

У деяких випадках товар може існувати насправді, але через прагнення наживи особа, що запропонувала придбати товар, не збирається його передавати або намагається перепродати товар кільком особам. У той же час, слід зазначити, що шахрайство є поширеним на сайтах інтернет-аукціонів, на яких різні суб'єкти виставляють свої лоти і пропонують неіснуючі товари або істотно завищують рівень якості пропонованих товарів. Як показує практика, серед таких інтернет-аукціонів домінуюча позиція належить «ОЛХ» і «Aukro».

Проблема інтернет-аукціонів полягає в тому, що організатори таких «віртуальних торгів» в основному посилаються на те, що за правилами аукціону особа, що заплатило більше, виграє і отримує товар. При цьому, гроші учасникам такого аукціону не повертаються, а особа, яка начебто виграло, взагалі може не існувати.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Згідно з нормами цивільного права України товар, який продавець передає або зобов'язаний передати покупцеві, має відповідати вимогам якості в момент його передачі покупцеві, якщо інший момент визначення відповідності товару цим вимогам не встановлено договором купівлі-продажу [1]. Тим часом, шахраї нерідко йдуть всупереч цим нормам і пропонують фальсифікований товар, заздалегідь розуміючи цей факт.

Нерідкі випадки, коли шахраї отримують гроші за товар, який повинен складатися з великої кількості вузлів і комплектуючих, але в результаті покупець отримує товар низької якості і без надання всієї складової.

У більшості випадків обман відбувається відносно покупців. Між тим, не застрахованими від обману є і продавці, які часто теж стають потерпілими. В основному це стосується ситуацій, коли покупець і продавець заздалегідь домовляються про накладене платежі, але покупець, застосовуючи обман, отримує товар і не платить гроші за нього.

Отже, існує безліч шахрайських схем із заволодіння грошима громадян, які здійснюють операції через Інтернет. Найчастіше жертвою від шахрайства стає покупець. Тим часом, продавець також не є застрахованим від дій шахраїв і не повинен втрачати пильність при здійсненні угод в віртуальному просторі.

Список використаних джерел:

1. Цивільний Кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №№ 40-44, ст. 356.

Scutt Anastasia,

Cadet of Dnepropetrovsk State of
the University of Internal Affairs

Supervisor:

Pavlova Natalia,

Doctor of Law, Associate Professor,
Associate Professor of Forensics,
forensic medicine and psychiatry
Dnepropetrovsk State of the
University of Internal Affairs

INTERACTION OF THE INVESTIGATOR WITH THE SPECIALISTS DURING THE PRESIDENCY INVESTIGATION

In Ukraine, the study of the problems of the interaction of the investigator with the specialists is very relevant, because the investigator does not have in various fields of scientific knowledge and advanced technical thought. The